

NEDEN ÖZEL ÇEVRE

Her tarafı tabiat, tarih ve kültür değerleri ile dolu olan ülkemiz gerek doğrudan ülke içerisinde ve gerekse diğer dünya ülkelerinden kaynaklanan çeşitli kirlenmelerle etkilenmektedir. Çevre kirlenmesi ile birlikte düzensiz yapılaşma, arazi kullanımındaki değişimler, doğayı hızla tahrip etmektedir. Belki hayvan, kuş, balık ve diğer canlı varlıklar olarak bilinen “biyolojik zenginliklerimiz” tehlike altına girmiştir. Bazı türlerin nesli tükenme aşamasındadır.

Diğer taraftan, hızla kalkınan ve hayat standardı yükselen halkımız, doğanın kendisi için önemini, vazgeçilmezliğini kavramıştır. İnsanlık doğanın korunmasını hem kendisi, hem de gelecek nesli için istemektedir. Günümüz turizmin, kültür ve değerini devam ettiren tabii ve temiz bir çevreye sahip ülkelere kaydığı bilinmektedir. “Yumuşak Turizm” olarak adlandırılan turizm potansiyeli tabiat, tarih ve kültür değerleri bakımından zengin, biyolojik ve ekolojik dengesi bozulmamış bölgelere büyük gelecek vaat etmektedir.

Gelecek nesillere bozulmamış zengin bir biyolojik varlık mirası ve yaşanabilir, sağlıklı, temiz bir çevre bırakmak, dünya turizminden yeterli payı alabilmek ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için “Özel çevre Koruma Bölgeleri” adı ile bazı bölgeler seçilmiştir. Benzeri özel bölgelerin koruyarak kullanma amacıyla seçilmesi birçok ülkelerde de uygulamaktadır.

Bir ülkenin sanayileşmesi, şehirleşmesi ve tarımda modernleşmesinin yanında, yaşayan ve gelecek nesillerin refahı ve mutluluğu için çevrenin korunması esastır. Diğer bir ifadeyle, kalkınma hamlesi ile çevre korumanın dengeli bir şekilde geliştirilmesi gereklidir. Özel çevre koruma bölgeleri bu anlayışın bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Kuruluşun Amacı

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı 13 Kasım 1989 tarih ve 20341 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan 383 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile kurulmuştur.

Başkanlığın kurulmasındaki amaç; 2872 sayılı Çevre Kanununun 9. maddesine göre ilan edilen ve edilecek “Özel Çevre Koruma Bölgelerinin”;

- Sahip olduğu çevre değerlerini korumak,
- Mevcut çevre sorunlarını gidermek ve gerekli tedbirleri almak,
- Koruma ve kullanma esaslarını belirlemek,
- İmar planları ile gerektiğinde mevcut planlarda revizyonları yapmaktır.

Bu hedeflere ulaşmak için Kurumumuz, Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki tabii, tarihi ve kültür değerlerinin bozulmadan kalmasını, devamlıklarının sağlanması ve iyileştirilmesini prensip kabul etmiştir.

Özel Çevre Koruma Bölgeleri

2872 sayılı Çevre Kanununun 9. maddesine göre tabii, tarihi ve kültürel değerler yönüyle zenginlik ifade eden yöreler Bakanlar Kurulunca “Özel Çevre Koruma Bölgeleri” olarak tespit ve ilan edilmektedir. Bu alanların daha sağlıklı kullanımı ve yönetimi önemli hedeflerden birisidir.

ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU

PAMUKKALE ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

Pamukkale, Denizli ili sınırları içerisinde, ilin 20 km. kuzeybatısında yer almaktadır. Ege'ye dökülen Büyük Menderes nehrine eklenen Çürüksu Çayı'nın geçtiği Çürüksu Ovasından 150 m. Denizden ise 360 m. yükseklikte konumlanmıştır.

Çökelez Dağı'nın güney yamacında, bir traverten düzgünlüğünde, büyük bir kristalin kitlenin önünde, kalker katlarının arasından çıkan kaynak suyu yeryüzünde gerçekten ket örnek olan PAMUKKALE'yi oluşturur.

Pamukkale özgün doğal yapısıyla ve barındırdığı tarihi değerleriyle önemli bir merkezdir. Travertenlerden ve antik Hierapolis Kenti harabelerinden oluşan 44 km².lik bu alan 1990 yılında Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmiştir.

Bölgede surlar, büyük hamam kompleksi, hamam bazilika, su kaynakları ve nymphaeum'lar, Apollon Tapınağı, tiyatro, St. Philip Martyrium'u, kiliseler ve Nekropol gibi antik yapılar vardır.

Pamukkale bölgesi fiziki coğrafya bakımından Ege, İç Anadolu ve Akdeniz iklimlerinin etkisinde olan bir geçiş bölgesindedir.

Hierapolis plato düzlüğünde gözle görülebilir doğal kitle yeşilliklerini zakkum (nemumoleander) ile Ficusinur ve vitex agnus castus grupları oluşturur.

Doğal bitki örtüsüne daha çok dere kenarları, tarım alanları arasında kalan sınır çizgileri, köy kuru, otlak ve mera tarıma uygun olmayan tepelerde rastlanır. Maki ve geniş orman vejetasyonu daha çok platonun kuzeydoğusundaki yüksek tepelerde yer almaktadır.

BÖLGEDEKİ YERLEŞİM YERLERİ

Denizli Merkez.....	1. Develi
	2. Karahayıt
	3. Pamukkale
	4. Yeniköy
	5. Akköy

13.08.1993 TARİHİ İTİBARIYLA KURUMUMUZCA ONAYLANAN PLANLAR:

	Onay Tarihi
1- Pamukkale 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı	28.08.1991
2- Akköy 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı	29.08.1991
3- Karahayıt 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı	20.12.1991
4- Pamukkale Sit Alanı 1/1000 ölçekli Koruma amaçlı Uygulama İmar Planı	05.03.1992
5- Pamukkale 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı	13.08.1993